

Advies nr. 41/2020 van 15 mei 2020

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit *betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien* & Ontwerp van koninklijk besluit *houdende het tuchtreglement van toepassing op octrooigemachtigden* (CO-A-2020-031 & CO-A-2020-034)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Economie, ontvangen op 27 maart 2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 15 mei 2020 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Minister van Economie, hierna de aanvrager, verzocht op 27 maart 2020 het advies van de Autoriteit over:
 - een ontwerp van koninklijk besluit *betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien* (hierna "Ontwerp 1").
 - een ontwerp van koninklijk besluit *houdende het tuchtreglement van toepassing op octrooigemachtigden* (hierna "Ontwerp 2").

2. De wet van 8 juli 2018 *houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde* (hierna "de Wet") stelt een reglementair kader in teneinde een hogere garantie te bieden voor de kwalitatieve dienstverlening door de "octrooigemachtigden"¹.

3. Concreet wordt het beroep van octrooigemachtigde ingevolge de Wet verder gereguleerd². De Wet vult het bestaande reglementair kader met name aan op drie punten:
 - Ten eerste wordt de controle op de toegang tot het beroep in België verscherpt voor octrooigemachtigden die in andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte zijn gevestigd en zich beroepen op de vrije dienstverrichting. Het zal mogelijk worden een strengere maatstaf te hanteren voor de beoordeling van hun beroepskwalificaties.
 - Ten tweede voorziet de wet in de oprichting van een Instituut voor Octrooigemachtigde (hierna "het Instituut") waar alle Belgische octrooigemachtigden lid van zullen zijn, net als de octrooigemachtigden uit andere lidstaten die in België tijdelijk diensten verrichten. Het Instituut zal onder andere verder instaan voor de handhaving van een nieuw stelsel aan deontologische regels en voor een permanente vorming van de octrooigemachtigden.
 - Ten derde verbindt de Wet onder meer de volgende vier concrete gevolgen aan het lidmaatschap van het Instituut: De leden zullen zich voor hun beroepsaansprakelijkheid moeten verzekeren, ze zullen tijdens hun beroepsuitoefening de beschermde titel dienen te voeren van "octrooigemachtigde",

¹ Artikel 4 van de wet definieert de term "octrooigemachtigde" als volgt: "*de natuurlijke persoon die beroepshalve adviestaken inzake uitvindingsoctrooien uitoefent en derden vertegenwoordigt voor de Dienst [voor de Intellectuele Eigendom bij de Federale Overheidsdienst Economie] (...)*"

² Vandaag is dit beroep slechts gedeeltelijk gereguleerd. Om tot de uitoefening ervan te worden toegelaten dienen kandidaten aan een aantal wettelijke voorwaarden te voldoen, waaronder het slagen voor een nationaal examen voor een erkenningscommissie. Eens tot het beroep toegelaten, voorziet de huidige wetgeving echter slechts beperkt in een verdere opvolging en toezicht.

zij zullen onderworpen worden aan het beroepsgeheim en zij zullen over een spreekrecht beschikken in octrooigeschillen.

4. De Ontwerpen 1 & 2 vormen uitvoeringsmaatregelen bij de Wet. Ontwerp 1 heeft enerzijds als doelstelling de bestaande uitvoeringsmaatregelen die betrekking hebben op de vertegenwoordiging inzake octrooien voor de Dienst voor de Intellectuele Eigendom te consolideren³. Anderzijds regelt Ontwerp 1 de inwerkingtreding van de bepalingen van de Wet. Ontwerp 2 handelt over de belangrijkste gedragsregels die van toepassing zijn op de octrooigemachtigden en over de procedurele regels die gelden tijdens tuchtprocedures voor de tuchtcommissie van het Instituut.
5. Artikel 40 van Ontwerp 1 bevat algemene bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens door het Instituut. Dit artikel luidt als volgt:

"§ 1. Het Instituut, als verwerkingsverantwoordelijke, verwerkt de volgende categorieën persoonsgegevens:

1° namen en voornamen;

2° adressen;

3° telefoonnummers;

4° nationaliteiten;

5° handtekeningen;

6° bankgegevens;

7° ondernemingsnummers ;

8° de verantwoordingsstukken en bewijzen geleverd binnen het kader van een procedure met betrekking tot de toegang tot het beroep, van het nazicht van verzekeringsovereenkomsten, van een tuchtprocedure of van een gerechtelijke procedure.

§ 2. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in het raam van de werking van het Instituut is de goede interne werking, de bewaking van de toegang tot en de uitoefening van het beroep van octrooigemachtigde, de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten in België of in andere landen, het beheer van het lidmaatschap, de coördinatie van permanente vorming en het verlenen van adviezen en informatie over materies die tot zijn bevoegdheid behoren.

³ Het betreft met name de volgende, bestaande uitvoeringsmaatregelen:

-Het koninklijk besluit van 20 december 1984 *betreffende het bijhouden en de vermeldingen van het register van erkende gemachtigden inzake uitvindingsoctrooien;*

-Het koninklijk besluit van 24 oktober 1988 *betreffende de samenstelling en werking van de Commissie tot erkenning van de gemachtigden inzake uitvindingsoctrooien en de inschrijving en doorhaling in het register van de erkende gemachtigden inzake uitvindingsoctrooien;*

-Afdeling 111 van hoofdstuk I van het koninklijk besluit van 2 december 1986 *betreffende het aanvragen, verlenen en in stand houden van uitvindingsoctrooien.*

*§ 3. De verwerking van persoonsgegevens in het raam van de werking van het Instituut is beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om de doelstellingen bedoeld in paragraaf 2 te bereiken.
(...)*

§ 4. De persoonsgegevens mogen niet langer door het Instituut bewaard worden dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van het Instituut behoren en, in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de administratieve en rechterlijke procedures en rechtsmiddelen niet mag overschrijden.”

6. Aldus de begeleidende brief bij de adviesaanvraag heeft dit artikel een algemene en transversale werking, waardoor het dus ook van toepassing is op de gegevensverwerkingen die ingevolge Ontwerp 2 zullen plaatsvinden.
7. De Ontwerpen 1 & 2 bevatten daarnaast nog tal van specifieke bepalingen die verwerkingen van persoonsgegevens impliceren. Een groot deel van deze verwerkingen – maar niet allemaal – worden door organen van het Instituut verricht, terwijl sommige verwerkingen door andere instellingen worden uitgevoerd. Ter illustratie:
 - a) Bij de Dienst voor de Intellectuele Eigendom bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna “de Dienst”) mag éénieder een volmacht voorleggen die een gemachtigde toelaat om één of meerdere handelingen te stellen voor de Dienst met betrekking tot één of meerdere octrooien of octrooiaanvragen die hem betreffen (artikel 4, §1, van Ontwerp 1).
 - b) Octrooigemachtigden die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte en die in België het beroep tijdelijk of vanop afstand wensen uit te oefenen zullen voorafgaandelijk aan de Dienst een schriftelijke verklaring moeten bezorgen, eventueel begeleid van documenten ter staving. Artikel 7 van Ontwerp 1 geeft een gedetailleerde opsomming van de gegevens die in deze schriftelijke verklaringen zullen opgenomen zijn. Deze schriftelijke verklaringen⁴, de verlenging van de schriftelijke verklaring⁵ en de documenten bedoeld in de artikelen XI.64/3, vierde lid, en XI.64/4, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht worden bij de Dienst ingediend (artikel 8 van Ontwerp 1). De Dienst geeft de dienstverrichter en het Instituut ervan kennis of de dienstverrichter voldoet aan de voorwaarden van artikel XI.64/3 van het Wetboek van economisch recht (artikel 9 van Ontwerp 1).

⁴ Zie de artikelen XI.64/3 en XI.64/4 van het Wetboek van economisch recht.

⁵ Zie artikel XI.64/3 van het Wetboek van economisch recht.

- c) De Dienst houdt het register van erkende gemachtigden bij en publiceert dit register op haar website⁶ (artikelen 10 t.e.m. 14 van Ontwerp 1). Artikel 11 van Ontwerp 1 stipuleert welke gegevens er in dit register bewaard worden:
- 1° zijn naam, voorna(a)m(en) en volledige adres;
 - 2° de datum van de ministeriële beslissing; en
 - 3° in voorkomend geval, de tijdelijke opschorting van zijn lidmaatschap van het Instituut.
- d) De "Commissie tot erkenning van de gemachtigden" heeft tot taak na te gaan of octrooigemachtigden de voorwaarden van artikel XI.66 van het Wetboek van economisch recht vervullen om te worden ingeschreven in het register van erkende gemachtigden (Hoofdstuk 5 van Ontwerp 1). Voornoemd wetsartikel bevat onder andere de volgende voorwaarde: "(...) 3° niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor één van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de ondernemingsrechtbanken de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken;"
- e) De Raad van het Instituut moet elk jaar een verslag opstellen waarin zij rekenschap geeft van haar beleid⁷. Artikel 43 van Ontwerp 1 bepaalt welke elementen in dit verslag moeten figureren en punt 6° stipuleert in dit verband het volgende: "*informatie omtrent de tuchtmaatregelen genomen door de tuchtcommissie van het Instituut tijdens het voorbije boekjaar, met anonimisering van persoonsgegevens.*"
- f) Hoofdstuk 7 van Ontwerp 1 bevat uitvoeringsmaatregelen specifiek voor de verplichting van de leden van het Instituut om zich voor hun beroepsaansprakelijkheid te verzekeren⁸. Zowel de verzekeringsondernemingen als de leden van het Instituut moeten informatie overmaken aan het Instituut opdat het Instituut de naleving van de verzekeringsplicht kan nagaan⁹.

⁶ In de adviesaanvraag wordt deze publicatie als volgt gemotiveerd: "*Ingevolge artikel XI.76 (ontworpen artikel XI.65/1) van het Wetboek van economisch recht, is het register vandaag reeds online publiek raadpleegbaar en het zal dat op basis van het ontwerp ook blijven (gelet op het feit dat dit reeds wettelijk is voorzien). Zulks is van openbaar belang. Het publiek moet kunnen nagaan of de betrokken octrooigemachtigden erkend zijn het beroep in België uit te oefenen.*"

⁷ Artikel XI.75/7, § 2, eerste lid, 3°, van het Wetboek van economisch recht.

⁸ Artikel XI.75/11, § 2, van het Wetboek van economisch recht.

⁹ Ten eerste moeten de verzekeringsondernemingen jaarlijks een elektronische lijst bezorgen aan het Instituut met de naam van de octrooigemachtigden of een aanduiding van wie verzekerd is door verzekeringsovereenkomsten ter dekking van de beroepsaansprakelijkheid binnen het kader van de uitoefening van het beroep van octrooigemachtigde. Het Instituut wordt eveneens trimestrieel een lijst bezorgd van de verzekeringsovereenkomsten die ontbonden of geschorst zijn of waarvan de dekking geschorst werd.

Ten tweede moeten de leden van het Instituut bij hun inschrijving of bij een wezenlijke verandering met betrekking tot hun verzekering, aan het Instituut een attest bezorgen dat aantoont dat zij voldoen aan de verzekeringsverplichting. Dit attest zal een aantal gegevens moeten vermelden, zoals de naam en voornaam van het lid van het Instituut (artikel 53 van het ontwerp).

g) De tuchtcommissie van het Instituut¹⁰ behandelt een zaak tegen een bepaald lid van het Instituut ofwel ambtshalve, ofwel nadat een schriftelijke klacht of bepaalde feiten haar werden ter kennis gebracht (artikel 7 van Ontwerp 2). Zulke klachten kunnen mogelijk persoonsgegevens bevatten, waarbij de vermelding van o.a. de naam, voornaam en het adres van de klager verplicht zijn (artikel 23 van Ontwerp 2). Eenieder die tijdens de procedure kennis krijgt van informatie, is verplicht deze geheim te houden (artikel 14 van Ontwerp 2). Wordt de klacht verworpen wegens onontvankelijkheid of manifeste ongegrondheid, dan deelt de tuchtcommissie de klacht mee aan het geviseerde lid van het Instituut en eveneens, in een niet-vertrouwelijke vorm, aan de voorzitter van de raad en aan de minister (artikel 23 van Ontwerp 2).

Bij de behandeling van de zaak kan de tuchtcommissie een aantal onderzoeksmaatregelen nemen, zoals de overlegging van documenten, het verhoren van getuigen, expertise, schriftelijke verklaringen, etc. (artikel 11 van Ontwerp 2). Al deze middelen kunnen eveneens persoonsgegevens bevatten. Het lid dat door de tuchtcommissie wordt vervolgd, moet de tuchtcommissie alle nodige informatie bezorgen en zijn dossiers overleggen (artikel 24 van Ontwerp 2).

Vooraleer het een beslissing neemt, geeft de tuchtcommissie de voorzitter van de raad, de minister en het vervolgte lid de mogelijkheid om respectievelijk opmerkingen te maken of zijn verdediging te voeren. Daartoe bezorgt de tuchtcommissie deze personen een verslag van het onderzoek (artikel 26 van Ontwerp 2). Dit verslag kan mogelijk persoonsgegevens bevatten. De zittingen van de tuchtcommissie zijn openbaar, tenzij er gewichtige redenen bestaan (zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer)¹¹ om de zitting te laten plaats vinden met gesloten deuren (artikel 28 van Ontwerp 2).

Na het onderzoek van de zaak, beslist de tuchtcommissie om de grieven ongegrond te verklaren of om een van de tuchtstraffen uit te spreken (artikel 29 van Ontwerp 2). De beslissingen worden integraal ter kennis gebracht van de leden van het Instituut en aan het publiek, zonder evenwel de openbaring van vertrouwelijke gegevens (artikel 30 van Ontwerp 2). De persoonsgegevens van het lid dat werd vervolgd en van de klager (indien er een is) worden steeds gepseudonimiseerd, tenzij zij de openbaring toestaan.

¹⁰ "Art. XI.75/8, § 2, van het Wetboek van economisch recht: *"De tuchtcommissie heeft tot taak het tuchtreglement en de gedragsregels van toepassing op de leden van het Instituut te handhaven."*

¹¹ Aldus de aanvrager kan de openbaarheid van de zitting gerechtvaardigd worden vanuit het recht op een eerlijk proces gewaarborgd in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Een van de gewichtige redenen die kunnen ingeroepen worden om de zitting toch met gesloten deuren te laten plaats vinden is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wat in hetzelfde artikel van het EVRM wordt voorzien.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

i) Doelbinding

8. Artikel 40, §2, van Ontwerp 1 schetst de doeleinden waarvoor het Instituut gegevens verwerkt (zie randnummer 5):
- de goede interne werking van het Instituut;
 - de bewaking van de toegang tot en de uitoefening van het beroep van octrooigemachtigde;
 - de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten in België of in andere landen;
 - het beheer van het lidmaatschap;
 - de coördinatie van permanente vorming;
 - het verlenen van adviezen en informatie over materies die tot zijn bevoegdheid behoren.
9. De Autoriteit is van oordeel dat deze bepaling – samengelezen met de Hoofdstukken 3, 4 & 5 van Titel 1 van Boek XI, van het Wetboek van economisch recht – duidelijke algemene doeleinden bevat. Zij wijst er op dat elke individuele verwerking van elk orgaan van het Instituut daarenboven ook gekaderd moet kunnen worden binnen de specifieke (wettelijke) opdrachten van dat orgaan. Artikel 40, §3, van Ontwerp 1 zou in die zin verfijnd kunnen worden.
10. De Autoriteit stelt verder vast dat artikel 40 van Ontwerp 1 enkel de verwerkingen viseert die door de organen van het Instituut worden verricht. Dit betekent dat de andere verwerkingen die ingevolge het Ontwerp zullen plaatsvinden – zoals bijvoorbeeld de verwerkingen geschetst in randnummer 7, punten a) t.e.m. c) – er niet door gedekt worden. In de mate dat de doeleinden van deze verwerkingen niet duidelijk kunnen afgeleid worden uit de tekst van Ontwerp 1, zijn eventueel ook hier aanvullingen en preciseringen nodig. Voor zover de Autoriteit dit kon nagaan, roepen deze andere verwerkingen *prima facie* evenwel geen opmerkingen op in het licht van artikel 5.1.b) AVG.

ii) Principe van de minimale gegevensverwerking

11. Artikel 40, §2, van Ontwerp 1 schetst in het algemeen de gegevenscategorieën die door het Instituut verwerkt zullen worden (zie randnummer 5):
- namen en voornamen;
 - adressen;
 - telefoonnummers;

- nationaliteiten;
 - handtekeningen;
 - bankgegevens;
 - ondernemingsnummers;
 - de verantwoordingsstukken en bewijzen geleverd binnen het kader van een procedure met betrekking tot de toegang tot het beroep, van het nazicht van verzekeringsovereenkomsten, van een tuchtprocedure of van een gerechtelijke procedure.
12. In de begeleidende brief bij de adviesaanvraag wordt dienaangaande de volgende motivering verstrekt: *"Ten eerste zal het Instituut (voornamelijk met betrekking tot haar leden, maar ook met betrekking tot de communicatie met derden zoals overheidsdiensten en andere partijen) namen, voornamen, adressen en telefoonnummers verwerken. Binnen het kader van de schriftelijke verklaringen die worden ingediend bij de Dienst in toepassing van artikel XI.64/3 van het Wetboek van economisch recht en bezorgd aan het Instituut, zal het Instituut eveneens de nationaliteit van de dienstverrichters verwerken. Daarnaast zal het Instituut, voor de betaling van de jaarlijkse bijdrage en de mogelijke vergoeding van leden van de organen van het Instituut alsook voor de betalingen verricht door derden, bankgegevens verwerken (...). Voor de controle van de verplichting zich te verzekeren voor beroepsaansprakelijkheid, zal het Instituut ook ondernemingsnummers verwerken. Ten slotte, vereisen onder meer procedures voor de toegang tot het beroep van octrooigemachtigde voor tijdelijke dienstverrichter, controles van de naleving van de verzekeringsplicht van leden van het Instituut, tuchtprocedures of gerechtelijke procedures de indiening en behandeling van bewijzen en documenten ter staving die mogelijk persoonsgegevens zullen bevatten en door het Instituut zullen verwerkt worden."*
13. De Autoriteit neemt akte van deze motivering. Zij wijst er op dat elke individuele verwerking van elk orgaan van het Instituut daarenboven relevant en noodzakelijk moet zijn voor de realisatie van de specifieke (wettelijke) opdrachten van het desbetreffende orgaan. Artikel 40, §3, van Ontwerp 1 zou in die zin gepreciseerd kunnen worden (zie ook randnummer 9).
14. Daarnaast vestigt de Autoriteit de aandacht op twee specifieke verwerkingen die door het Instituut zullen verricht worden.
15. Ten eerste bepaalt artikel 43 van Ontwerp 1 welke elementen in het jaarverslag van het Instituut moeten figureren en punt 6° van dit artikel stipuleert in dit verband het volgende: *"informatie omtrent de tuchtmaatregelen genomen door de tuchtcommissie van het Instituut tijdens het voorbije boekjaar, met anonimisering van persoonsgegevens."* De Autoriteit acht

het evident conform aan artikel 5.1.c), AVG dat in onderhavige context anonieme gegevens verwerkt zullen worden. Zij vestigt er wel de aandacht op dat de notie "*anonieme gegevens*" informatie omvat die niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon kan worden gekoppeld¹². Zij onderlijnt dat de identificatie van een persoon niet enkel op de mogelijkheid slaat om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking. Het Instituut zal de risico's inzake heridentificatie dus moeten analyseren en afdekken, vooraleer zij tot publicatie van haar jaarverslag overgaat¹³. De Autoriteit suggereert daarom om in het Ontwerp de regel in te voeren dat het Instituut een controle dient uit te voeren naar de onmogelijkheid om betrokkenen te identificeren op basis van de informatie die in het jaarverslag wordt opgenomen.

16. Ten tweede worden beslissingen van de tuchtcommissie van het Instituut integraal ter kennis gebracht van de leden van het Instituut en van het publiek, zonder de openbaring van "*vertrouwelijke gegevens*" (artikel 30, §2, van Ontwerp 2). De persoonsgegevens van het lid dat werd vervolgd en van de klager worden steeds "gepseudonimiseerd", tenzij zij de openbaring toestaan.

De Autoriteit stelt zich vooreerst de vraag welke "vertrouwelijke gegevens" hier mogelijks geïdentificeerd worden. Ontwerp 2 zou deze notie moeten omschrijven/definiëren, bijvoorbeeld door te verwijzen naar artikel 871bis van het Gerechtelijk Wetboek (indien deze bepaling hier van toepassing is).

Ten tweede stelt de Autoriteit zich de vraag waarom het niet zou kunnen volstaan om volledig geanonimiseerde beslissingen van de tuchtcommissie van het Instituut te publiceren. Ze nodigt de aanvrager uit om hierover na te denken, maar kan er tegelijk begrip voor opbrengen dat een volledige anonimisering van dergelijke beslissingen niet (altijd) eenvoudig te realiseren is.

In de hypothese dat 'anonieme gegevens' zouden kunnen volstaan, verwijst zij naar haar opmerking in randnummer 15.

Indien er toch afdoende, gegronde redenen zouden zijn om deze beslissingen bij hun publicatie louter te pseudonimiseren, onderlijnt zij dat "pseudonimisering" van gegevens slechts geslaagd is als deze gegevens aan de definitie van artikel 4, punt 5), AVG voldoen, die als volgt luidt: "*het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden*

¹² Art. 4.1) AVG *a contrario*.

¹³ Voor meer informatie hierover verwijst de Autoriteit naar advies 05/2014 van de Werkgroep « Artikel 29 » over gegevensbescherming, voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming, over de anonimiseringstechnieken. Dit advies is beschikbaar op volgend adres: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld”.

17. De Autoriteit stelt verder ook vast dat artikel 40 van Ontwerp 1 enkel de verwerkingen viseert die door de organen van het Instituut worden verricht. Dit betekent dat de andere verwerkingen die ingevolge het Ontwerp zullen plaatsvinden er niet door gedekt worden. In de mate dat de gegevenscategorieën die in deze context verwerkt worden niet duidelijk kunnen afgeleid worden uit de tekst van Ontwerp 1, zijn eventueel ook hier aanvullingen en preciseringen nodig. Voor zover de Autoriteit dit kon nagaan, roepen deze andere verwerkingen *prima facie* evenwel geen opmerkingen op in het licht van artikel 5.1.c) AVG.

iii) Rechtsbasis, voorzienbaarheid van de norm en legaliteitsbeginsel

18. Gegevensverwerkingen die via een normatieve maatregel worden ingevoerd zijn vrijwel steeds gebaseerd op artikel 6.1. c) of e) AVG¹⁴. Krachtens artikel 22 *Grondwet*, artikel 8 EVRM en artikel 6.3 AVG, dienen dergelijke verwerkingen omkaderd te worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn¹⁵. De regelgeving dient dus op een voldoende precieze manier te bepalen onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. Volgens artikel 22 *Grondwet* is het bovendien noodzakelijk dat de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm (wet, decreet of ordonnantie) worden vastgesteld.
19. De Autoriteit is van oordeel dat de meeste van de verwerkingen die ingevolge de Ontwerpen 1 & 2 zullen plaatsvinden geen belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen tot gevolg zullen hebben¹⁶. Gelet op deze context, lijkt het voldoende om het (de) doeleinde(n) van de verwerking en – indien mogelijk - de verwerkingsverantwoordelijke¹⁷

¹⁴ Artikel 6.1 AVG: *"De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)*

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)"

¹⁵ Zie ook Overweging 41 van de AVG.

¹⁶ Tuchtdossiers kunnen wellicht (soms) wel een grote inmenging in het privé-leven van de betrokkenen uitmaken. Het komt de aanvrager toe om deze afweging te maken en om intern in een op risico afgestemde benadering uit te tekenen.

¹⁷ Artikel 4.7 AVG: *"„verwerkingsverantwoordelijke“: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;"*

in een wet in de formele zin, te vermelden. De andere elementen van de verwerkingen – zoals bijvoorbeeld de bepaling van de bewaartermijn – kunnen eveneens in de wet opgenomen worden of kunnen in een uitvoeringsbesluit worden gepreciseerd.

20. De Autoriteit stelt in dit verband vast dat de belangrijkste doeleinden – mits rekening wordt gehouden met de opmerkingen die in de randnummers 9 & 10 gemaakt worden – effectief voortvloeien uit een samenlezing van de bepalingen van de Ontwerpen 1 en 2 en de Hoofdstukken 3, 4 & 5 van Titel 1 van Boek XI, van het Wetboek van economisch recht.
21. Verder wordt het Instituut in artikel 40 van Ontwerp 1 als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid. Dit artikel legt eveneens een bewaartermijn vast. Zoals hoger reeds aangehaald (zie randnummers 10 & 17), viseert artikel 40 van Ontwerp 1 echter enkel de verwerkingen die door de organen van het Instituut verricht worden. Dit betekent dat de andere verwerkingen die ingevolge het Ontwerp zullen plaatsvinden er niet door gedekt worden. In de mate dat de verwerkingsverantwoordelijke(n) en de bewaartermijn van deze verwerkingen niet duidelijk kunnen afgeleid worden uit de tekst van Ontwerp 1, zijn eventueel aanvullingen nodig. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de verwerkingen geschetst in randnummer 7, punten a) t.e.m. c) (tenzij voornoemde aspecten van de verwerkingen in andere regelgevende teksten zouden zijn opgenomen).

iv) De verwerking van gevoelige gegevens

22. Blijkens het aanvraagformulier betreffende Ontwerp 2 worden in onderhavige context bepaalde bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt in de zin van artikel 9 en/of artikel 10 AVG. De Autoriteit stelt vast dat twee bepalingen in Ontwerp 2 effectief de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG impliceren.
23. Ten eerste heeft de Commissie tot erkenning van de gemachtigden tot taak om na te gaan of octrooigemachtigden de voorwaarden van artikel XI.66 van het Wetboek van economisch recht naleven (zie randnummer 7, punt d)). Laatstgenoemd artikel bevat o.a. de volgende voorwaarde waaraan een octrooigemachtigde dient te voldoen: "*niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor één van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934.*"
24. Ten tweede stipuleert artikel 6 van Ontwerp 2 dat elk lid van het Instituut de raad van het Instituut in kennis moet stellen van elke gerechtelijke, tucht- of administratieve procedure die tegen hem loopt. Bij afloop van deze procedure moet hij dit orgaan tevens de definitieve

beslissing ter kennis brengen. Aldus de adviesaanvraag moet deze informatie de raad in staat stellen om inbreuken op de naleving van het deontologisch kader op te merken en eventueel een zaak aanhangig te maken bij de tuchtcommissie.

25. De Autoriteit onderlijnt dat persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen krachtens artikel 10 AVG alleen mogen verwerkt worden *"onder toezicht van een overheid of indien de verwerking is toegestaan bij (...) lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden."* De huidige tekst van Ontwerp 2 bevat alvast geen bepalingen die aan laatstgenoemde voorwaarde beantwoorden.
26. Verder adviseert de Autoriteit om de in randnummer 23 geciteerde voorwaarde uit het Wetboek van economisch recht nader te preciseren in Ontwerp 2. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door in een regel te voorzien die de voorlegging van een uittreksel uit het Centraal Strafregister vereist. Indien deze piste wordt weerhouden, verzoekt de Autoriteit om in Ontwerp 2 ook expliciet aan te geven welk type van uittreksel geïmplementeerd wordt¹⁸.
27. Tot slot onderlijnt de Autoriteit dat de informatie die in het kader van artikel 6 van Ontwerp 2 wordt opgevraagd, beperkt moet zijn tot de inbreuken die redelijkerwijze een invloed kunnen hebben op de correcte uitoefening van het beroep van octrooigemachtigde. De verplichte melding van alle gerechtelijke procedures/veroordelingen door de octrooigemachtigden lijkt dan ook disproportioneel. De Autoriteit verzoekt aldus om deze regel te herzien. Ook hier zou dit bijvoorbeeld kunnen door in detail te bepalen welke veroordelingen geïmplementeerd worden en door bv. jaarlijks van de octrooigemachtigden een welbepaald type van uittreksel uit het Centraal Strafregister te vragen (zie randnummer 26).

¹⁸ https://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/documenten/documenten_aanvragen/uittreksel_strafregister

OM DEZE REDENEN

De Autoriteit

is van oordeel dat de volgende aanpassingen zich opdringen:

- het principe vermelden dat elke individuele gegevensverwerking van elk orgaan van het Instituut relevant en noodzakelijk moet zijn voor de realisatie van de specifieke (wettelijke) opdrachten van het desbetreffende orgaan. (randnummers 9 & 13).
- De beslissingen van de tuchtcommissie voor hun publicatie indien mogelijk anonimiseren, tenzij er gegronde redenen zouden bestaan om met gepseudonimiseerde gegevens te werken (randnummers 15-16).
- Bepaalde essentiële elementen van gegevensverwerkingen die niet geregeld worden door artikel 40 van Ontwerp 1 desgevallend in de Ontwerpen 1 of 2 opnemen (randnummers 10, 17 & 21).
- Voldoen aan artikel 10 AVG en in detail bepalen voor welk type van inbreuken een octrooigemachtigde geen veroordeling mag hebben opgelopen (randnummers 25 t.e.m. 27).

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum